

#športajmoinberimo: Kaj brati, da diši po športu?

1. Poučno gradivo za otroke in mladino

Jelka Pogačnik: **Gibanje**, Mladinska knjiga, 2023

GIBANJE
Jelka Pogačnik

Aleksander še ne hodi. Plazi se in tako raziskuje svet. Veš, katere živali se tudi plazijo?

Julija rada skače čez luže. Skačejo tudi kobilice in kenguruji. Kaj pa ti najrajši počneš? (Vir besedila: platnica knjige Gibanje)

Kartonka Gibanje, avtorice Jelke Pogačnik, priznane slovenske biologinje in urednice, je namenjena najmlajšim bralcem. Tudi tistim, ki še ne znajo hoditi, znajo pa 'brati' fotografije. Namesto ilustracij so namreč v knjigi zbrane raznovrstne zanimive fotografije otrok in živali.

Ob fotografijah avtorica mladim »bralcem« postavlja vprašanja o tem, kako se gibljejo različne živali in jih spodbuja, da tudi sami premislijo, kako bi jih oponašali.

Fotografije in vprašanja ob njih bralcem pomagajo razumeti naravne pojave in spodbujajo njihovo radovednost, domišljijo ter ustvarjalnost. Otroci spoznavajo, katere živali se plazijo, letijo, hodijo, tečejo, plezajo, skačejo, se dričajo, drsajo ali se gugajo, preizkušajo njihov način gibanja, ob tem pa ugotavljajo, kaj že znajo in zmorejo tudi sami. Tovrstne telesne dejavnosti prispevajo k celostnemu razvoju otrok: razvijajo gibalne sposobnosti in pridobivajo temeljno gibalno znanje. Soočajo se z občutkom negotovosti in premagovanjem strahu pred novim, neznanim. Prek gibanja razvijajo tudi miselne in socialne veščine. (Nives Markun Puhan)

(Vir slike: COBISS.SI: <https://www.mladinska-knjiga.si/knjige/za-otroke/gibanje>)

Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/146711299>.

Izposoja kot zvočna knjiga: [ne](#); izposoja kot e-knjiga: [ne](#); nakup možen tudi v zvočni obliki: [ne](#)

Knjigo lahko kupite na spletni strani emka.si:

https://emka.si/products/gibanje?_ga=2.41687778.1557365610.1726582008-811383025.1726582008

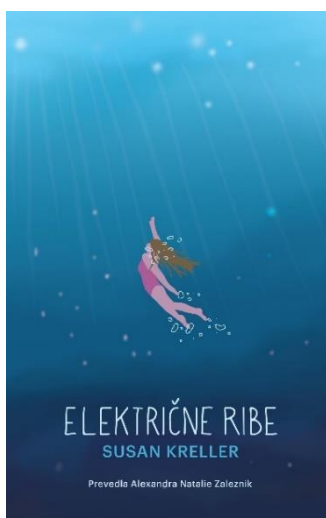
2. Leposlovje za mladostnike

Susan Kreller: **Električne ribe**, KUD Sodobnost International, 2022

Mladinski roman Električne ribe, mojstrovina nemške pisateljice Susan Kreller, je bil nagrajen s številnimi mednarodnimi nagradami. V slovenščino ga je prevedla Alexandra Natalie Zaleznik, delo pa je bilo nagrajeno tudi z znakom za kakovost Zlata hruška 2023. Zgodba pritegne mlade pa tudi odrasle bralke in bralce.

Emma se mora z mamo, sestro in bratom preseliti iz Dublina v majhno nemško vasico Velgow, kar je zanjo prava nočna mora. Pogreša rodno Irsko, svoje stare starše in življenje, ki ga je bila vajena.

V novem, zanjo zakotnem in dolgočasnem okolju, se počuti osamljeno in izgubljeno. V šoli govorijo drugačno nemščino, kot jo je doma uporabljala v pogovoru z mamo, tudi šolska angleščina se močno razlikuje od angleščine, ki jo govorijo na Irskem, zato se ji sošolci posmehujejo. Nima več svoje sobe, sedaj jo deli z mlajšo sestro. Moti jo drugačen kruh, čajne vrečke, ki imajo vrvico,

drugačno vreme, kultura, drugačni običaji. Edini prostor, kjer najde majceno podobnost z rodno Irsko, je morje, katerega gladina jo spominja na čelo zaskrbljenih gubic.

Njena sestra Aoife zaradi zbadanja v šoli noče več govoriti, kar še dodatno oteži zapleten položaj. Zato se Emma odloči, da bo pobegnila nazaj na Irsko takoj, ko bo Aoife spregovorila. Pri pripravi načrta ji pomaga sošolec Levin, edini, ki jo res razume. Tudi Levin se sooča s težko družinsko zgodbo in občutkom nesprejetosti. Načrtovanje pobega je polno zapletov, zelo čustveno razburljivo in napeto. Levin in Emma ob tem postaneta zelo dobra prijatelja, kar je eden izmed svetlih trenutkov v njunih življenjih. Roman se dotika tem, kot so domotožje, iskanje identitete, molk, spopadanje s težavami, govori o besedah, ki jih je treba na novo poiskati, o nežnem porajanju prijateljstva, pa tudi o duševni bolezni.

Skupaj z Emmo bralci skozi zgodbo rastejo, se soočajo s strahovi, iskanjem moči v sebi ter spoznajo pomen pravega prijateljstva. Emma ob tem spozna, da: »dom ni kjerkoli, ampak tam, kjer te ima nekdo rad; vsaj en«. Da »moraš biti pripravljen na marsikaj, če odneseš svoj jezik v strašno oddaljen kraj« ter da so »besede nit, s katero se čustvo prišije na resničnost«. (Nives Merkun Puhan)

(Vir slike: COBISS.SI: <https://d.cobiss.net/repository/si/files/128555779/114726/128555779-jak.jpeg/terms>)

Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/128555779>.

Priporočilo Bralne značke: <https://www.bralnaznacka.si/assets/Uploads/Kreller-Elektricne-ribe.pdf>

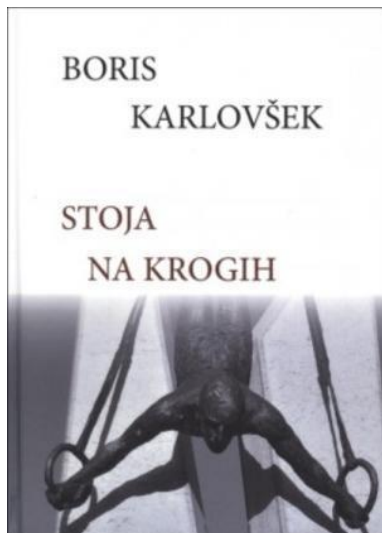
Izposoja kot zvočna knjiga: [ne](#); izposoja kot e-knjiga: [ne](#); nakup možen tudi v zvočni obliki: [ne](#)

Knjigo lahko kupite na spletni strani založbe KUD Sodobnost International:

<https://www.sodobnost.com/izdelek/elektricne-ribe/>

3. Leposlovje za odrasle

Boris Karlovšek: *Stoja na krogih*, Litera, 2018

Spomnim se slovesnega odprtja olimpijskih iger v Atlanti v letu 1996, ko sem preko televizijskega zaslona spremljala stoječe ovacije in navdušenje ljudi ob prihodu Leona Štuklja na oder osrednje prireditve ob odprtju največjega športnega spektakla – začetka olimpijskih iger. Spoštljivo smo spremljali prihod tedaj najstarejšega živečega olimpijca vseh časov. Bilo mu je 97 let. Jokala sem od ganjenosti ob tem, kako ponosno je hodil in predstavljal svojo deželo in ljudi na tako enkratni in veliki priložnosti. Saj ne, da jih ni bil vaje, prav nasprotno. Stoično in ponosno je v življenju sprejemal vsako preizkušnjo, teh pa je imel na svoji poti kar precej. In vsaka ga je na nek način zaznamovala.

V pripovedi Borisa Karlovška spoznamo Leona Štuklja, ne le kot olimpijca, temveč tudi kot človeka, ki je s svojo disciplino in pokončno držo premagoval ne le ovire v športu, temveč tudi tiste, ki se človeku po robu postavljajo

vsakodnevno. Leon Štukelj je dosegal velike mejnike, predvsem v svoji športni karieri, tej bil predan z vsem svojim bitjem. Bil pa je tudi stoletnik, ki je v življenju okusil in doživel skoraj vse – tudi prvo in drugo svetovno vojno. Kljub vsemu je ostal osredotočen in predan gimnastiki, šestkrat je nastopil na olimpijskih igrah in domov prišel s kolajno. Bil je človek s pokončno držo in zdravim, zvedavim umom, ljubitelj kulture ter umetnosti in celo pravnik.

Zdi se, da je Leon Štukelj zmogel vse. Olimpijca z veliko začetnico v pravem pomenu besede! Preprost, a kompleksen hkrati, ambasador športa, ki se ga bomo spominjali za vse večne čase. (Tina Podgornik)

#športajmoinberimo

nacionalni medresorski program za spodbujanje
branja med mladimi športniki
#verjemivproces #beremoskupaj #beremozrazlogom

(Vir slike: COBISS.SI: <https://d.cobiss.net/repository/si/files/96179201/84853/96179201-dk.jpeg/terms>)

Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/96179201>.

Izposoja kot zvočna knjiga: da: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/kssms/21787651>; izposoja kot e-knjiga:

da: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/302433024>; nakup možen tudi v zvočni obliki: ne

Knjigo lahko kupite na spletni strani emka.si: <https://emka.si/products/stoja-na-krogih-subvencija-1>

Zapis o knjigi je dostopen Dobreknjige.si: <https://www.dobreknjige.si/knjige/stoja-na-krogih/>.

Pripravili: Tina Podgornik in Polona Palčič, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica ter Nives Markun Puhan, Zavod RS za šolstvo.

#športajmoinberimo je program, ki ga vodi Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije – združenjem športnih zvez, Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje, Zavodom RS za šolstvo, Javno agencijo za knjigo RS, Mestno knjižnico Ljubljana, Pionirsko – centrom za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Združenjem splošnih knjižnic, revijo Bukla ter projektoma Kulturni bazar in Nacionalni mesec skupnega branja. Fotografije naslovnice knjig so povzete s spletnih strani založb.